

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2023 – 2024
Limba și literatura rromani maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

O JEKHTO SUBIJÈKTO

(30 pùktură)

1. O sènso/ o xatäripen e alavesqo „beſel” andar o dino tèksto si: „a sta” **2 pùktură**
2. b **2 pùktură**
3. c **2 pùktură**
4.
  - vaſ o xramosaripen e titulosqo andar o tèksto: Sar si o nasulipen? **2 pùktură**
  - vaſ o lačho čaćaripen e amboldipnasqo **2 pùktură**

5. Dela pes po 1 pùktto vaſ o lačho alosaripen svakone enuncosqo

6 x 1 pùktto = 6 pùktură

O enùnco	Si čaċes	Na si čaces
a. Le phure kakos si les oxtovardeš thaj panž berša.	X	
b. And-o gav ȝivelas jekh barvalo rrom kaj sas les duj čhave.		X
c. Sar avelas khore, p-o drom, phaglās pes o vurdon thaj o čavo pelās tele thaj mulās.	X	
d. Kana von praxosarde le čaves, thovdine pašal lesθe but love.		X
e. K-o maškar e rätäqo, e čora xunavde i xiv thaj putarde e mulesqo moxton.	X	
f. O čavo či sas, čaċes, mulo, vov sas anθ-jekh kliniko meripen.	X	

6. - dena pen **4 pùktură** vaſ o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar si prezentisarde e ȝanglimata palal **sosθar na trebal te keras nasulipen**. Dikhela pes te/ kana e siklōvne labären/ utilizisaren jekh čačo xramosaripen thaj jekh šukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen)

- dela pes **1 pùktto** kana e siklōvne na keren gramatikane, leksikàlo vi punktuaciaqe doša
- dela pes **1 pùktto** kana o xramosaripen si les 50-80 alava

7. - dena pen **6 pùktură** vaſ o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklōvne čaċaren penqo amboldipen palal o phenipen le duje čhavenqo. Dikhela pes te/ kana e siklōvne labären/ utilizisaren jekh čačo xramosaripen thaj jekh šukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen).

- dela pes **1 pùktto** kana e siklōvne na keren gramatikane, leksikàlo vi punktuaciaqe doša
- dela pes **1 pùktto** kana o xramosaripen si les 60-100 alava

O DUJTO SUBIJÈKTO

30 pùnktră

1. c 2 pùnktră
2. b 2 pùnktră
3. c 2 pùnktră
4. Dela pes po 1 pùnkto vaś o lačho xramosaripen e alavenqo andar e parantèze: *tuqe, arakhlem, amenθe, te dikhav* **4 x 1 pùnkto = 4 pùnktră**
5. Vaś o lačho keripen e propoziciaqo and-i savi o alav „nasulipen” te avel ka-o kèzo nominativō **4 pùnktră**
6. Vaś o lačho keripen e frazaqo and-i savi e *predikàtură te aven e vèrbură „ʒal”, „kinel” thaj „anel”* **4 pùnktră**
7. Dela pes po 1 pùnkto vaś svàko lačhi doś savi sas lačhes lačhardi: *O-éhib I čhib si o maj importànto elemènto kaj del amenqe amenqe i rromani identitèta. Ame trebal te vakären vakäras thaj te drabaras sa o vaxt rromanes! Te na mukhas amare amari čib te merel!* **4 x 1 pùnkto = 4 pùnktră**
8. dena pen **6 pùnktră** vaś o koncinùto/ o ander e xramosaripnasqo. Dikhela pes sar e siklòvne čaćaren penqo amboldipen palal „**sosθar si importànto te avel amen lila and-i rromani čib?**”. Dikhela pes te/ kana e siklòvne labären/ utilizisaren jekh čaćo xramosaripen thaj jekh šukar xramosaripen (te si jekh ekspresivo xramosaripen)
- dela pes **1 pùnkto** kana e siklòvne na keren gramatikane, leksikàlo vi punktuaciaqe dośa
- dela pes **1 pùnkto** kana o xramosaripen si les 40-70 alava

O TRINTO SUBIJÈKTO

30 pùnktră

O ander/ o koncinùto le xramosaripnasqo – 20 pùnktră

E pùnktră avena dine kana:

- vakäresa palal sar des dùma khere 4 pùnktră
- vakäresa palal so dialèkto vakäres and-i tiri komunitèta 6 pùnktră
- vakäres palal i rromani khethani čib 6 pùnktră
- keresa jekh phandipen e informaciëna andar i poezia „I čib rromani” 4 pùnktră

O organizisaripen thaj o prezentisaripen e godänqo – 4 pùnktră

- o organizisaripen e godänqo – 2 pùnktră
- sar si prezentisarde e godä – 2 pùnktră

E xramosaripnasqì redaktàcia – 6 pùnktră

- vaś e vortografiaqe règule – 3 pùnktră
- vaś e punktuaciaqe règule – 2 pùnktră
- vaś o šukar xramosaripen – 1 pùnkto

NOTĂ! Nu se vor puncta următoarele aspecte: truisme, utilizarea unor idei cu caracter general, folosirea nejustificată a conceptelor de teorie literară, a citatelor și a referințelor irelevante scopului comunicării, utilizarea clișeelor lingvistice și ideatice.